

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

25 TACHWEDD 2016

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Pwnc: Diweddariad ar y Rhaglenni Datblygu

1.0 Pwrpas yr adroddiad

1.1 Diweddariad ar y Rhaglenni Datblygu

2.0 Cefndir

2.1 Yn dilyn adolygiad cychwynnol o'r cyfleoedd Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) a gynigir i ymarferwyr ar draws Gogledd Cymru, amlygwyd bod angen i GwE ddatblygu ystod o raglenni DPP ar draws yr holl gyfnodau allweddol a'r holl sectorau. Sefydlwyd Rhaglenni Datblygu GwE gan roi ffocws ar ddarparu datblygiad proffesiynol effeithiol ar sawl lefel.

2.2 Bellach, mae GwE'n cynnal rhaglenni datblygu ar gyfer yr ystod lawn o ymarferwyr, o Gynorthwywyr Addysgu lefel Uwch (CALU) i Benaethiaid profiadol (Rhaglen Datblygu Penaethiaid – RhDP)

2.3 Nod Rhaglenni Datblygu Arweinyddiaeth GwE yw:

- hyrwyddo a gweithredu'r Llwybr Datblygu Gyrfa i Gymru
 - meithrin y gallu i arwain ym mhob un o'n hysgolion
 - gwella a hyrwyddo sgiliau arwain a rheoli athrawon yn ysgolion Gogledd Cymru
 - meithrin a datblygu arferion arweinyddiaeth ar gyfer holl staff mewn ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig
 - annog, hwyluso a chynnig cyfleoedd cydweithio ysgol i ysgol
 - cyfrannu at ddatblygu system sy'n hunan-wella
 - sicrhau bod y gweithlu'n datblygu'n effeithiol
-

Rhaglenni Datblygu GwE:

- Rhaglen Datblygu Cynorthwywyr Addysgu Lefel Uwch (RhDCALU)
- Rhaglen Datblygu Athrawon Newydd Gymhwysu (RhDANG)
- Rhaglen Datblygu Llythrennedd (RhDLI)
- Rhaglen Datblygu Rhifedd (RhDRh)
- Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol (RhDAG)
- Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol – Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)
- Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol – Rhaglen Llythrennedd Corfforol i Ysgolion (RhLICy)
- Rhaglen Datblygu Uwch Arweinyddiaeth /Arweinyddiaeth Ganol ar gyfer y sector Arbennig
- Rhaglen Datblygu Uwch Arweinyddiaeth (RhDUA)
- Rhaglen Datblygu Darpar Benaethiaid (RhDDB) / y Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar Gyfer Prifathrawiaeth (CPCP)
- Rhaglen Datblygu Penaethiaid Newydd / Penaethiaid mewn Gofal (RhDPN)
- Rhaglen Datblygu Penaethiaid (RhDP)

2.4 Mae ysgolion unigol hefyd yn datblygu rhaglenni penodol mewn cydweithrediad â GwE, e.e.

- Rhaglen Athrawon sy'n Gwella (RhAG)
- Rhaglen Athrawon Rhagorol (RhARh)
- Rhaglen Arweinyddiaeth Toyota – *Lean Management in Schools*

2.5 Cynigir rhaglenni pwrpasol pellach ar sail Hwb / ALL yn dibynnu ar anghenion penodol yr ysgolion / ALL, e.e. Cefnogaeth ar gyfer Arweinyddiaeth Ganol, a datblygiad sy'n rhoi ffocws penodol ar dechnegau hunanarfarnu.

2.6 Mae'r holl raglenni datblygu uchod yn canolbwyntio ar y meddylfryd o gydweithio ysgol-i-ysgol, gydag ymarferwyr effeithiol o ysgolion yn cyflwyno sesiynau ar y cyd â staff GwE neu, yn achlysurol, gydag ymgynghorwyr allanol. Mae hyn yn datblygu'r syniad o feithrin system sy'n hunan-wella ar draws Gogledd Cymru ymhellach.

2.7 Hyd yma, mae dros 1000 o ymarferwyr ar draws Gogledd Cymru wedi cymryd rhan yn rhaglenni datblygu GwE, ac mae eu heffaith i'w gweld ar lefel unigol, ysgolion a'r system. Yn y pen draw, ffocws yr holl raglenni yw datblygu unigolion er mwyn sicrhau'r addysg a'r cyfleoedd gorau posib ar gyfer ein plant a'n pobl ifanc, a thrwy hynny codi safonau ar draws pob cyfnod allweddol.

2.8 Mae GwE wedi cydweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu'r rhaglenni. Yn dilyn cais gan y Bwrdd Datblygu Arweinyddiaeth Cenedlaethol (BDAC) i gonsortia arwain ar ddatblygu agweddau penodol o'r Llwybr Datblygu Gyrfa, derbyniodd GwE gyfrifoldeb arweiniol am ddatblygu datblygiad proffesiynol effeithiol ar gyfer arweinwyr canol a Phenathiaid. Gwerthuswyd y rhaglenni datblygu ar gyfer arweinwyr canol a Phenathiaid gan ymgynghorwr allanol gan rannu'r cynnydd a'r gwersi a ddysgwyd yn genedlaethol.

Cafwyd diddordeb gan gonsortia eraill, gan arwain at 9 ymarferydd o ranbarth ERW'n mynychu Rhaglen Datblygu Arweinyddiaeth Ganol GwE, rhanbarth ERW'n mabwysiadu Rhaglen Datblygu CPCP 2016 / 2017 GwE, a CSC yn mabwysiadu rhai elfennau o'r Rhaglen Datblygu Penaethiaid.

2.9 Caiff rhaglen datblygu newydd ei chyflwyno ym mis Ionawr – Rhaglen Datblygu Darpar Arweinwyr (RhDDA). Rhaglen 'Cyflwyniad i Arweinyddiaeth' fydd hon ar gyfer athrawon sy'n dymuno datblygu eu rolau fel arweinwyr yn eu hysgolion ymhellach.

2.10 Caiff rhaglenni cefnogaeth generig a phwrpasol effeithiol eu cynnig i ddatblygu staff GwE. Mae'r rhaglenni datblygu'n cynnwys:

- Dull tîm-cyfan, e.e. rhaglen ar gyfer datblygu sgiliau hyfforddi a mentora holl ymgynghorwyr her;
- Cefnogaeth eang ar gyfer ymgynghorwyr her newydd;
- Hyfforddiant a datblygiad ar gyfer ymgynghorwyr allanol sy'n cyflawni swyddogaethau ymgynghorwyr her;
- Hyfforddiant a datblygiad ar gyfer ymgynghorwyr her pwnc.

O ganlyniad, mae cysondeb ac ansawdd yr her a'r gefnogaeth i ysgolion wedi gwella'n sylweddol, gyda gwelliannau mesuradwy yng ngwaith ymgynghorwyr her unigol.

3.0 Materion i'w hystyried

3.1 Gwella'r cyswllt gyda blaenoriaethau cenedlaethol wrth gefnogi datblygiadau lleol.

3.2 Mae angen ymchwilio ymhellach i'r posibilrwydd o achredu'r rhaglenni datblygu.

3.3 Mae angen i'r Datblygiadau Proffesiynol Parhaus (DPP) fynd i'r afael â'r pum blaenoriaeth a nodir yn nogfen *Cymwys am Oes 2 Llywodraeth Cymru*:

i. Lles

ii. Addysgu a Dysgu (Addysgeg)

iii. Cwricwlwm ac Asesu, ar sail y Pedwar Pwrpas a amlinellir yn *Dyfodol Llwyddiannus*.

iv. Arweinyddiaeth

v. System sy'n hunan-wella

3.4 Mae angen gwaith pellach i dargedu adnoddau ac i sicrhau bod y rhaglenni datblygu pwrpasol yn mynd i'r afael ag anghenion unigolion neu grwpiau o ysgolion, yn arbennig yn y sector uwchradd.

3.5 O ran Rhaglen Datblygu Staff GwE - mae angen adolygu'r gallu i herio a chefnogi ysgolion uwchradd a rôl yr ymgynghorydd her uwchradd i adlewyrchu blaenoriaethau'r gwasanaeth.

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd-bwyllgor nodi cynnwys yr adroddiad.

5.0 Goblygiadau ariannol

5.1 Mae'r holl raglenni hyd yma wedi'u hariannu'n llawn drwy amryw o ffynonellau cyllidol.

5.2 Mae angen ystyried blaenoriaethau'r dyfodol er mwyn penderfynu pa raglenni a gyllidir a pha raglenni a gynigir am gost.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghori a wnaed

8.1 Ymgynghorwyd ag ystod eang o randdeiliaid ynghylch datblygiad yr holl raglenni, yn cynnwys ymarferwyr, Penaethiaid, cynrychiolwyr ALI, ymgynghorwyr allanol, consortia eraill a Llywodraeth Cymru; bydd rhaglenni'r dyfodol yn cymryd y gwersi a ddysgwyd a'r sylwadau ar gyfer gwella a nodwyd yn yr arfarniadau a dderbyniwyd i ystyriaeth.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb.

Swyddog Cyllid Statudol:

Nodaf fydd angen gwaith pellach er mwyn blaenoriaethu'r adnoddau sydd ar gael.